

Eksterflats

Dick A. Jonkers

Tijdens het onderhoud van de oeverwaluwand eind februari op het terrein van de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Huizen viel mijn oog op een enorm eksterneest. In mijn beleving wordt het gros van de nesten geschat op een grootte van vier tot vijf decimeter. Dit was een heel hoog nest: een eksterflat.

Op zoek

Nieuwsgierig geworden, omdat ik nog nooit het fenomeen met zo'n reuzenneest had meegemaakt, volgde een zoektocht in de literatuur naar nesten van eksters en de hoogte van hun bouwsels. De constructie bestaat uit een hecht bouwwerk van enkele decimeters lange in elkaar gevlochten takken met modder in de basis. Over de gemiddelde nesthoogte wordt in de literatuur vermeld, dat die gemiddeld vijftig centimeter bedraagt. Wanneer er geen calamiteiten zijn en het nest dus in de boom blijft zitten, komt hergebruik veel voor. Een paar maakt dan jaren achtereen gebruik van dezelfde nestplek. In die gevallen vindt restauratie plaats en kunnen eksters stapelaars worden.

Naar aanleiding van waarneming van het in mijn ogen extreem hoge nest werd sindsdien overal naar in hoogte afwijkende nesten gekeken en bij anderen geïnformeerd. Een aantal van die personen gaf aan, geregeld grote nesten te zien, tot soms wel 90 cm hoog. Je ontwikkelt zelf een zoekbeeld en daardoor was er ook een vondst van een circa één meter hoog nest langs de A29 bij Rhoon.

Op 1 juni 2015 werd in de blog Almere Natuur een melding gedaan over een van de markantste eksterbouwwerken in Almere. Het bestaat uit vier of vijf verschillende nesten die op elkaar zijn gebouwd. De hoogte ervan wordt niet aangegeven. De berichtgever gaf het net als ik de naam eksterflat. We hebben dus eenzelfde beeld voor ogen. Het nest bevindt zich in een eik in de middenberm van de Veluwedreef. De auteur schreef, dat het stapelen van een nest in de literatuur sporadisch aan de orde komt. Dat is ook mijn ervaring na het gericht zoeken naar publicaties over eksterneesten.

Op internet bevond zich het volgende schrijfsel: "Wat opvalt, zijn de vele eksters, inclusief hun nesten. Je kunt wel

zien dat ze in de Randstad huizen. Er is kennelijk krapte op de woningmarkt. Daarom zie je regelmatig dat twee nesten (soms wel drie) boven op elkaar gebouwd zijn.

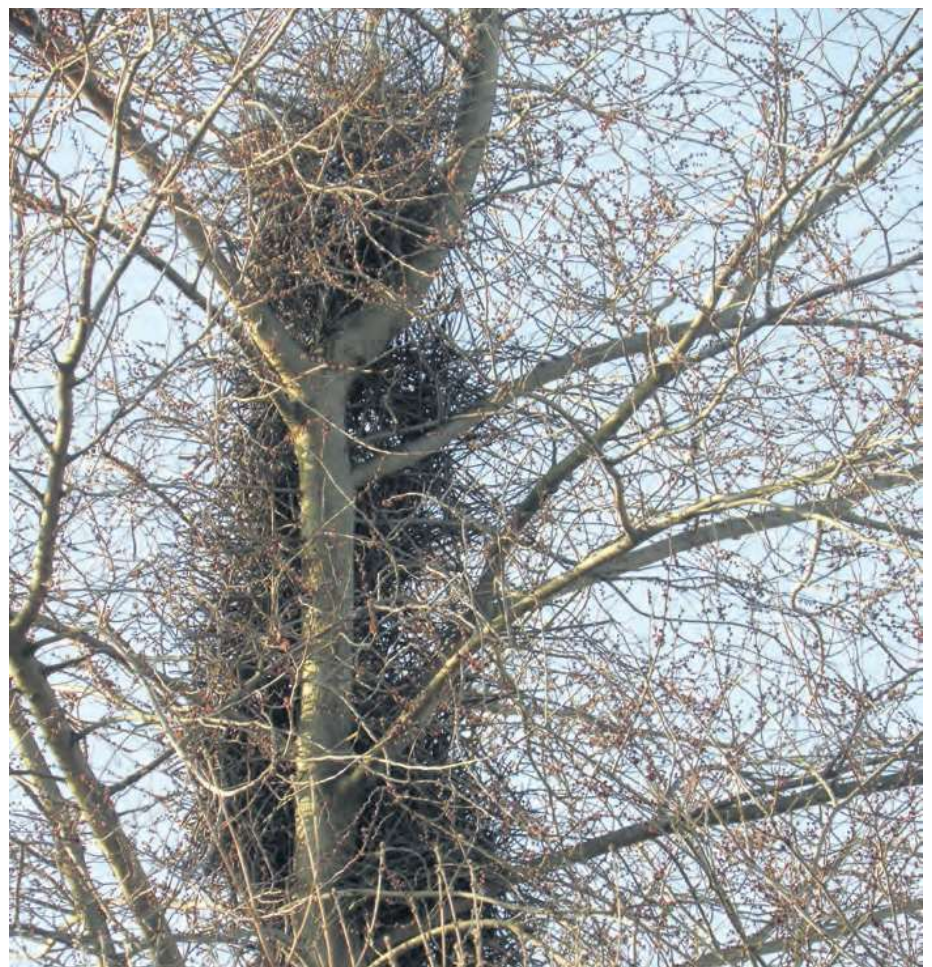
Record in Huizen?

Om goed beslagen ten ijs te komen over de hoogte van eksterneesten is ook nog het standaardwerk geraadpleegd over Europese vogels (Glutz von Blotzheim & Bauer 1993). Deze auteurs maken melding een meer dan tien jaar achtereen volgend benut en uitgebouwd nest in de kruin van een Italiaanse populier. De hoogte daarvan was 1m 30cm. Van het beschreven nest in Almere is de hoogte niet aangegeven.

Iedereen wil nu natuurlijk weten hoe hoog het nest van de rioolwaterzuiveringsinstallatie in Huizen is. Huub Casander heeft samen met mij de hoogte uitgerekend. We kwamen uit op 2m 40 cm, dat zou een record zijn. Eens zal de grens bereikt zijn, moeten de eksters stoppen, of desintegreert het nest door een of ander gebeurtenis. We zullen het nest blijven volgen.

Geraadpleegde bron

Glutz von Blotzheim, U.N. & Bauer, K.M. 1993. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 13/III. Passeriformes (4.Teil). AULA-Verlag, Wiesbaden 1480.

De eksterflat bij de RWZI in Huizen.

Foto: Dick A. Jonkers